

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Tuotannollisia mittareita

Tuottava Pohjalainen Naudanlihantuotanto- sekä Tuottava Itäsuomalainen Naudanlihantuotanto - kehittämishankkeet osallistuivat erilaisten tuotannollisten mittareiden kehittämiseen, edistivät olemassa olevien uusien mittareiden käyttöönottoa ja kehittivät yhteistyössä kokonaan uusia tuotannollisia mittareita. Kehittämistoimet tehtiin hankkeen järjestämän pienryhmätoiminnan yhteydessä eli pienryhmätoimintaan osallistuneet tilalliset esittivät kehittämisideoita ja osallistujatilojen välillä määriteltiin sekä vertailtiin tunnuslukuja, joiden pohjalta tuotannollisia mittareita kehitettiin toimivammiksi.

TUOTANNONSEURANTATYÖKALUT

Keskeisin työkalu nautojen tuotantotietojen tarkasteluun on nautarekisteriin ja muihin tuotannollista tietoa sisältäviin rekistereihin tukeutuva Mtechin ylläpitämä Minun Maatilani- nautaohjelmiston mittaristo. Ohjelmisto laskee ohjelmaan kirjattujen tietojen perusteella automaattisesti useampia tunnuslukuja ja ilmoittaa tilan tilanteen selkeällä kolmivärisellä kuvaajalla. Mittariston kautta on helppoa seurata oman tilan perustunnuslukujen kehittymistä esimerkiksi viimeisen 6 tai 12 kuukauden ajalta. Mittaristo on myös osa Atrian tarjoamaa Tuottajan Työpöytä -sovellusta.

Hankkeisiin kehitettyjä ja niissä käytettyjä Excel -pohjaisia laskureita voidaan käyttää oman tilan tunnuslukujen pohjalta ja ne ovat kaikkien vapaasti saatavissa hankkeiden nettisivulta. Selvittämällä oman tilan säilörehun tuotantokustannuksen ja vertailemalla tuotantokustannusta muiden tilojen tuotantokustannukseen, on mahdollista löytää uusia keinoja tilan kannattavuuden parantamiseksi. Toinen tärkeä työkalupohja on budjetointityökalu, joka auttaa hallitsemaan kuukausitasolla tilan tulojen ja menojen ajoittumista.

Vasikkakasvatuksen pilottitilaryhmän kautta laadittiin myös vertailuarvoja välikasvatettujen vasikoiden tuotantokustannuksen osatekijöiden arviointiin. Pilottiryhmästä saatua materiaalia käytettiin keskeisenä materiaalina vasikkakasvatuksen pienryhmäpäivissä. Materiaalien kautta nousi erityisesti eläinterveyteen ja sen ylläpitämiseen sekä sairauksien hoitamiseen liittyvät kustannukset tärkeimmiksi seurattaviksi asioiksi normaalien tuotannollisten tunnuslukujen ohuen. Esimerkiksi vasikkakasvatuksessa eläinlääkkeisiin ja eläinterveydenhuoltoon kohdistuvia suoria kuluja (eläinlääkkeet ja eläinlääkärin palvelut) saisi muodostua enintään 15 €/ myyty vasikka, jotta taso olisi kestävä. Koska asia ei ole aivan yksinkertainen, samaan aikaan kulleisuuden tulisi pysyä alhaisena 2-3 % tasolla ja eläinterveys hyvänä.

LAIDUNTIKKU

Yksi hankkeiden yhdessä kehittämä konkreettinen mittari oli Laiduntikku. TuPoNa- ja TulsNa -kehittämishankkeet kehittivät Arja Mustosen johdolla emolehmätilan laiduntikun. Laiduntikku on oiva apuväline laitumen oikea-aikaisen aloitus- ja jättökorkeuden arviointiin ja sitä kautta nurmien yli- sekä alilaiduntamisriskin pienentämiseen. Laiduntikku toisen sanoen helpottaa laiduntamiseen liittyvää päätöksentekoa ja auttaa havainnoimaan nurmen kasvuvauhtia. Laiduntikkua kannattaakin hyödyntää viikoittaisten laidunkävelyiden yhteydessä.

Katso myös video aiheesta: [Laiduntikku avuksi laitumen havainnointiin](#)